

УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ
ФАКУЛТЕТ:

ИЗВЈЕШТАЈ

о оцјени подобности теме и кандидата за израду докторске тезе

ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ

1. Проф. др Александра Шиндић, ванредни професор Филозофског факултета Универзитета у Бањој Луци, бирана за ужу научну област Методика васпитно-образовног рада, предсједник;
2. Проф. др Ненад Сузић, редовни професор Филозофског факултета Универзитета у Бањој Луци, биран за уже научне област Општа педагогија, Методика ВОР-а и Социологија образовања, члан;
3. Доц. др Маргарета Скопљак, доцент Филозофског факултета у Бањој Луци, бирана за ужу научну област Методика васпитно-образовног рада, члан;
4. Проф. др Бисера Јевтић, ванредни професор Филозофског факултета Универзитета у Нишу, бирана за ужу научну област Општа педагогија, члан.

Састав Комисије са назнаком имена и презимена сваког члана, звање, назив уже научне области за коју је изабран у звање, назив универзитета и факултета у којем је члан комисије стално запослен.

1. БИОГРАФСКИ ПОДАЦИ, НАУЧНА И СТРУЧНА ДЈЕЛАТНОСТ КАНДИДАТА

Србислава Павлов рођена је 4. јануара 1970. године у Кикинди. Основну и средњу школу похађала је у Кикинди и завршила са одличним успјехом. На Учитељском факултету у Сомбору, Универзитет у Новом Саду, дипломирала је на тему „Утицај нивоа и врсте образовања родитеља на успех детета у школи“ са оцјеном 10 и просјечном оцјеном током студија 8,53. Поздипломске студије, смијер педагогија, уписала је на Филозофском факултету Универзитета у Источном Сарајеву, гдје је положила све предвиђене испите са просјечном оцјеном 9,67 и гдје је, 2011. године, одбранила магистарски рад на тему „Реформске промене у савременој школи“ који је радила под менторством проф. др Ненада Сузића.

Похађала је семинар „Јавни наступ и презентација“ у организацији ВШОВ „Зора Крцалић Зага“ Кикинда и Удружења васпитача Војводине 2006. године, као и семинар

„Уметничко читање и активни рад на књижевном тексту“ у организацији ВШОВ „Зора Криалић Зага“ Кикинда, 2006. године. Учествовала је у раду стручног скупа „Монтесори метод и специјална педагогија“ у организацији Монтесори друштва Србије и Школе за основно и средње образовање „Милан Петровић“ Нови Сад, 2009. Године. Присуствовала је стручном скупу „Монтесори метод и специјална педагогија“ у организацији Монтесори друштва Србије и Школе за основно и средње образовање „Милан Петровић“ Нови Сад, 2009. године. Савладала је акредитован програм стручног усавршавања „Експерименталне ликовне технике у раду са даровитом и децом са сметњама у развоју“ 2012. године. Присуствовала је стручном скупу–трибини „Учење као императив времена – интерактивно развијање компетенција ученика и наставника“ у организацији Удружења педагога и психолога Средњобанатског округа, 2015. године.

Ради на високој школи струковних студија за образовање васпитача у Кикинди. Удата је и мајка једног детета.

Библиографске јединице кандидата

Мр Србислава Павлов објавила је 17 радова од којих се дио односи на тему коју истражује за дисертацију. Овај однос, наравно, није директан, али веза са темом „Родитељски приступ васпитању и стидљивост предшколског детета“ је неспорна.

Марков, З. и Павлов, С. (2006). Карактеристике деце са хиперкинетским синдромом. *Педагошка стварност* бр. 9-10 (стр.739-749).

Павлов, С. (2006). Вртић и школа по мери детета. *Инклузија: лист студената ВШОВ „Зора Криалић Зага“ Кикинда*, бр. 1 (4-5).

Павлов, С. (2006). Модел иновативног васпитно-образовног рада – Валдорфске школе. *Зборник радова ВШОВ „Зора Криалић Зага“ Кикинда* (103-111). Кикинда: ВШОВ „Зора Криалић Зага“.

Павлов, С. (2007). Развој предшколског васпитања у Војводини до 1914. године. *Зборник радова ВШССОВ Кикинда* (133-148). Кикинда: ВШССОВ у Кикинди.

Павлов, С. (2008). Квалитетна школа – мит или стварност. *Мисао – Ревизија за образовање и културу* бр. 49 (22-24).

Павлов, С., Јегарски, С., Михајлов, З. (2014). Интегративни приступ у васпитно-образовном раду са предшколском децом. *Образовна технологија* бр. 1/2014 (55-60).

Павлов, С., Јегарски, С. И Михајлов, З. (2014). Комуникација даровитог детета у вршњачкој групи. *Зборник радова треће научно-стручне конференције БАПТА* (74-82). Смедерево: Newpress.

Подобност кандидата

Биографски подаци и попис радова мр Србиславе Павлов показују да је кандидаткиња подобна да изради и брани тезу на тему „Родитељски приступ васпитању и стидљивост предшколског детета“. Образложење теме, методологија и приказани попис радова које кандидаткиња жели користити показују да мр Србислава Павлов може истраживати однос стидљивости дјече према приступу васпитању који имају њихови родитељи. Треба истаћи да

кандидаткиња ову тему истражује на популацији предшколске дјече те да се професионално бави овим узрастом, тако да можемо очекивати да ће њено искуство значајно допринијети ефикасности истраживања и обради задате тезе.

- а) Навести неопходне биографске податке: школовање, успјех у току школовања, кретање у служби, резултати научно-истраживачког или стручног рада, јавна признања, друштвене активности и познавање страних језика;
- б) У прилогу биографије доставити списак објављених научних радова.

2. ЗНАЧАЈ И НАУЧНИ ДОПРИНОС ИСТРАЖИВАЊА

Значај истраживања

Радови на тему „Родитељски приступ васпитању и стидљивост предшколског детета“ показују да је истраживање ове теме код нас веома значајно и потребно. Педагошка а и психолошка наука занемариле су феномен стидљивости дјетета и његов значај за академско постигнуће, односно за слободан живот човјека. Међу свим живим врстама само човјек задржава веома дугу везу са својим потомцима. Данас се то протегло и на 20 и 30 година живота дјече и младих. Ово је била еволуциона слабост у примитивним друштвима, али данас је то својеврсна предност, јер човјек одраста у социјализујућој атмосфери, њега породица обликује, односно васпитава у складу са околином и његовим потребама. Дакле, врло је битно испитати који приступ родитеља у васпитању највише доприноси академском постигнућу и развијању пожељних компетенција дјетета. Ово је за модерну педагогију од посебне важности.

Преглед истраживања

Код нас не постоје истраживања која су директно третирали однос родитељских утицаја путем васпитних стилова и стидљивости њихове дјече. Постоји више тангентних радова. Зоран Миливојевић је разматрао феномен стидљивости у књизи „Емоције“, а у Хрватској су Предраг Заревски и Жељко Вукосав испитивали колико се разликују срамежљивост и асертивност мушкараца и жена старости од 19 до 40 година. Закључили су да нема разлике по полу, односно да не постоји мушка и женска стидљивост. Друго истраживање показало је да стабилно понашање адолесцената корелира са емоционалном топлином и прихватањем мајке (Тодоровић, 2004, стр. 183).

У свијету су проведена бројна истраживања која много директније третирају однос срамежљивости дјетета и васпитних стилова родитеља. Једно истраживање је показало да понашање родитеља одређује особине детета (Нелсон, Хастингс, & Асендорпф, 1999, стр. 937). Два истраживања показала су да наставници имају заблуде о стидљивости дјече (Arbeau & Coplan, 2007; Hughes, Coplan, Bosacki, & Rose-Krasnor, 2009). Занимљиво је да једно истраживање показује како образовни ниво родитеља нема значајнијег утицаја на стидљивост њихове дјече (Hughes & Coplan, 2010). Исто истраживање показало је да нема

генерацијске разлике у стидљивости дјече. У овом истраживању сазнајемо да процјена наставника о стидљивости дјече има значајну везу са академским постигнућем те дјече, али да стидљивост не предодређује значајно ефикасности читања нити разумијевање текста (ибидем).

Радна хипотеза са циљем истраживања

Циљ овог истраживања је доказати повезаност самопроцјене родитељских стилова васпитања и стидљивости дјетета. Наиме, претпоставља се да стидљивост дјече зависи од тога како их родитељи третирају током одрастања.

Задаци истраживања су вишеструки, а могу се сажети у испитивању васпитних стилова мајке и оца те проналажењу везе ових стилова са стидљивошћу дјетета с обзиром на стручну спрему и старост родитеља, на социоекономску ситуацију породице у којој дијете одраста, на редослијед рађања и пол дјетета и с обзиром на самопроцјену васпитних стилова родитеља..

Узорак чине 816 родитеља деце предшколског узраста који похађају ПУ „Драгољуб Удицки“ из Кикинде и 62 васпитача.

Материјал и метод рада

Истраживање мр Србиславе Павлов на тему односа стидљивости предшколског дјетета и родитељских стилова можемо сврстати у емпиријско-неекспериментално истраживање. Ставовe родитеља о сопственим васпитним стиливима, као и њихову процјену стидљивости дјетета кандидаткиња испитује тако што ће у сервеј дизајну прикупити процјене родитеља о стидљивости њихове дјече, а затим те процјене она ће поредити са процјенама васпитача. При томе ће користити два инструмента: а) *Скалер РОС* (Ставови родитеља о стидљивости детета) и б) *Скалер ВОС* (Ставови васпитача о стидљивости детета). Овдје дајемо ближи опис тих инструмената.

Скалер РОС (Ставови родитеља о стидљивости дјетета) је делимично преузет из упитника *Temperament Scale Definitions: Children's Behavior Questionnaire (CBQ)* аутора Семјуела Путнама (Samuel P. Putnam, PhD) са Департмана за психологију Баудоин Колеџа (Bowdoin College) и Мери Ротбарт (Mary K. Rothbart) са Департмана за психологију Универзитета у Орегону (University of Oregon). Скалер РОС је модификован и прилагођен потребама овог истраживања, уз сагласност Семјуела Путнама. *Скалер ВОС* (Ставови васпитача о стидљивости детета) је инструмент конструисан за потребе овог истраживања. *Скалер РОС* – Ставови родитеља о стидљивости детета састоји се од уводног дијела са подацима који су важни за феномен који се истражује. У дијелу упитника у коме треба да испитаници одговоре на тврдње, налази се тринаест тврдњи. Примјер ајтема: *Радије гледа него што се прикључује игри остале деце*. На тврдње се одговара скалом која значи сљедеће: 1 = не, 2 = понекад, 3 = често, 4 = веома често и 5 = изразито.

Скалер ВОС (Ставови васпитача о стидљивости детета) састоји се од уводног дијела са подацима битним за истраживање. У другом дијелу упитника у коме испитаници одговарају на тврдње, налази се 23 ајтема. Пример тврдње: *Нерадо учествује на приредбама*. На тврдње се одговара скалом која значи сљедеће: 1 = не, 2 = понекад, 3 = често, 4 = веома често и 5 = изразито.

Подаци прикупљени овим инструментима биће унешени у статистички програм SPSS Statistica for Windows а потом обрађени и методолошки укрштени те потом објашњени или интерпретирани.

Научни допринос истраживања

Предмет овог истраживања је стидљивост дјетета и узроци ове стидљивости везани за родитељски приступ васпитању. Немамо података о томе колико је историјски стара људска стидљивост, али можемо претпоставити да она датира од времена првог удруживања људи, да је она стара колико и човјекова социјализација. Историју научног проучавања овог феномена можемо везати за Филипа Зимбарда (Philip Zimbardo) који је 1975. године започео Сафордски пројекат стидљивости (Saford Shyness Project). До данас су у свијету објављени бројни радови на ову тему, али код нас нема таквих радова, односно нисмо успјели пронаћи ни један истраживачки рад на ову тему. То је разлог да је истраживање мр Србиславе Павлов на тему „Родитељски приступ васпитању и стидљивост предшколског детета“ за нашу педагошку науку врло значајно.

- а) Значај истраживања;
- б) Преглед истраживања;
- в) Радна хипотеза са циљем истраживања;
- г) Материјал и метод рада;
- д) Научни допринос истраживања.

3. ОЦЈЕНА И ПРИЈЕДЛОГ

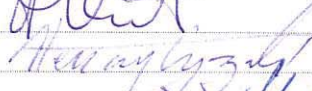
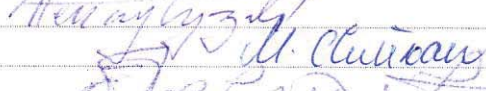
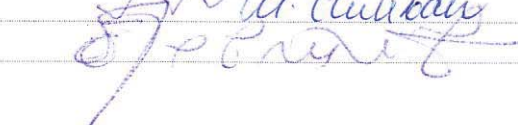
Комисија констатује да је кандидаткиња Србислава Павлов изабрала тему под насловом „Родитељски приступ васпитању и стидљивост предшколског детета“ која је друштвено актуелна, научно релевантна и недовољно истражена. Образложење теоријско-методолошке концепције одабране теме дато у приложеном идејном пројекту показује да су у елаборацији теме адекватно примјењене савремене теоријско-методолошке поставке, да је образложење природе и међусобне повезаности истраживаних варијабли академски прихватљиво и примјерено емпиријски дизајнираним истраживањима у педагогији. Методологија и интерпретација резултата као и предвиђена литература показују да је кандидаткиња упозната са суштином проблема и можемо очекивати налазе значајне за педагогију и социјалне науке.

Сумирајући све анализирани параметре, Комисија констатује да мр Србислава Павлов испуњава све услове предвиђене Законом о универзитету и предлаже Наставно-научном вијећу да донесе одлуку о прихватању теме за израду докторске дисертације из уже области Општа педагогија под насловом „Родитељски приступ васпитању и стидљивост предшколског детета“.

Комисија подржава приједлог Катедре за педагогију да се за ментора одреди проф. др Александра Шиндић Радић, ванредни професор Филозофског факултета Универзитета у Бањој Луци.

- а) Кратка оцјена о научним и стручним квалификацијама кандидата тј. о његовим способностима да приступи изради дисертације;
- б) Научна или практична оправданост предложених истраживања и резултати који се могу очекивати;
- в) Мишљење о предложеној методи истраживања;
- г) Уколико комисија сматра да кандидат не посједује одговарајуће научне и стручне квалификације, да неке претпоставке кандидата у вези пријављене дисертације нису тачне или је предложен метод рада неадекватан, исти треба детаљно образложити.
- д) Приједлог са образложеном оцјеном о подобности теме и кандидата (Обавезно написати оцјену да ли су тема и кандидат подобни или не)

ПОТПИС ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ

1.
2.
3.
4.

ИЗДВОЈЕНО МИШЉЕЊЕ: Члан комисије који не жели да потпише извјештај јер се не слаже са мишљењем већине чланова комисије, дужан је да унесе у извјештај образложење, односно разлоге због којих не жели да потпише извјештај.